יעל כנעני

שוב, אבל אחרת

קו מופיע, נקטע, מתעבה.
כתם מתרחב ומצטמצם, שוקע אל עומק פני השטח בעבודה אחת וצף עליהם כסימן באחרת.
צורה נבנית ומתערערת.
קו, כתם, צורה ומרחב הם חומרי היסוד בעבודותיה של יעל כנעני.
החומריות רזה, ופלטת הצבעים מחמירה: דיו אדום, כחול ושחור, זפת קרה, פחם וגרפיט.

ובתוך כל זה – תנועה מתמדת. דבר אינו נשאר קבוע.

"כשאני מוציאה נייר לבן," כנעני אומרת, "אני יודעת הרבה מאוד עוד לפני שנגעתי בו. כמעט תמיד אני מתחילה מהגוף הכבד. אני מניחה אותו; אני מרגישה אותו; אני מתערבת בו. ואז – יום, יומיים או שבוע אחרי – אני מניחה את החומר השני. זה כמעט אף פעם לא קורה באותו זמן. גם אני כבר לא אותו הדבר."

בתערוכה, העבודות תלויות על פס דיקט. הן אינן ממוסגרות במתכוון. כל עבודה אינה מסתיימת בגבולות המשטח שלה, אלא ממשיכה אל העבודה שלצדה ואל החלל שביניהן. יחד, הן יוצרות קבוצות שיש ביניהן ובתוכן סוג של רצף. מוטות הברזל הדקים אשר יורדים מפס הדיקט אל הרצפה יוצרים תצוגה קלה וארעית.

העבודות חורגות לא רק ממסגרתן, אלא גם מעצם היותן אובייקט. הן נעשות לכוריאוגרפיה. לאירוע. הפעולה אינה נעלמת מאחורי התוצאה, והיצירות ממשיכות לשאת את התנועה, את תהליך העשייה – את היד, את הלחץ, את משיכת הקו, את סימני הנחת החומר. נדמה שאינן מבקשות לייצג את מושאן, אלא את עצם הניסיון לקלוט, לעבד, לתעד, להתערב. "אני לא משלה את עצמי שאין דימויים נרטיביים ישירים," מסבירה כנעני. "יש דימוי נרטיבי – ואני עושה איתו כברת דרך. אני לא מציירת אותו עצמו, אלא את העוצמה שבו."

המצע הנושא את כל זה ("החצר", כפי שמכנה אותו כנעני) אינו משטח ניטרלי, אלא מקום שהציור מתקיים בו. מרחב של ממש, אשר מקיף את הצורות, חודר אותן, נמהל בהן ומאפשר להן לנוע. כך, גם מה שנשאר לכאורה ריק נעשה חלק מהעבודה: הרווח, המרחק, העצירה. "בגלל שאני באה מעולם הריקוד, אני יודעת שאין 'לא לזוז'. צריך לשים נקודה ברגע. שם זה מתחיל, ואז זה מסתיים – לפני קצה הדף. לפני קצה קצה הדף."

אוצרת: סמדר שינדלר
עיצוב חלל: דוד חקי
עיצוב הזמנה: יואב וינפלד

Atelier Shemi
אטליה שמי
שעות פתיחה: ב'–ה' 11:00–15:00 ושבת
לפרטים נוספים: אטליה שמי, כברי 04-9952709; 052-8011127
shemi@kabri.biz

משרד התרבות והספורט